

NHÀ SÁCH WEUPBOOK

**TÀI LIỆU TẶNG KÈM CAO THỦ ĐỀ
TOÁN – VĂN – ANH LUYỆN THI VÀO 10
ĐỀ MẪU NHƯ THI THẬT!**

MÔN: NGỮ VĂN

ĐỀ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 – PHÚ THỌ (ĐỀ 2)

MÔN NGỮ VĂN

Thời gian: 120 phút

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

CUỘC CHIA LI MÀU ĐỎ

*Đó là cuộc chia li chói ngời sắc đỏ
Tươi như cánh nhạn lai hồng
Trưa một ngày sắp ngả sang đông
Thu, bỗng nắng vàng lên rực rỡ.*

*Tôi nhìn thấy một cô áo đỏ
Tiễn đưa chồng trong nắng vườn hoa
Chồng của cô sắp sửa đi xa
Cùng đi với nhiều đồng chí nữa.*

*Chiếc áo đỏ rực như than lửa
Cháy không nguôi trước cảnh chia li
Vườn cây xanh và chiếc nón trắng kia
Không giấu nổi tình yêu cô rực cháy
Không che được nước mắt cô đã chảy
Những giọt long lanh, nóng bỏng, sáng ngời
Chảy trên bình minh đang hé giữa làn môi
Và rạng đông đang hừng trên nét mặt
Một rạng đông với màu hồng ngọc.*

*Cây si xanh gọi họ đến ngồi
Trong bóng rợp của mình, nói tới ngày mai...
Ngày mai sẽ là ngày sum họp
Đã tỏa sáng những tâm hồn cao đẹp!
Nắng vẫn còn ngời trên những lá si
Và người chồng ấy đã ra đi...*

*Cả vườn hoa đã ngập tràn nắng xé
Những cánh hoa đỏ vẫn còn rung nhè nhẹ
Gió nói, tôi nghe những tiếng thì thào
“Khi Tổ quốc cần họ biết sống xa nhau...”*

*Nhưng tôi biết cái màu đỏ ấy
Cái màu đỏ như màu đỏ ấy
Sẽ là bông hoa chuỗi đỏ tươi
Trên đỉnh dốc cao vẫy gọi đoàn người
Sẽ là ánh lửa hồng trên bếp
Một làng xa giữa đêm gió rét...
Nghĩa là màu đỏ ấy theo đi
Như không hề có cuộc chia li...*

(Nguyễn Mĩ, 9 – 1964)

Thực hiện yêu cầu từ câu 1 đến câu 4:

Câu 1. (0,5 điểm) Hãy xác định thể thơ của bài thơ trên?

Câu 2. (1,0 điểm) Cụm từ “màu đỏ” được nhắc mấy lần trong khổ thơ cuối?

Câu 3. (1,5 điểm) Những hình ảnh nào tác giả muốn xây dựng để gọi màu đỏ thị giác? Những hình ảnh nào không cảm nhận được bằng thị giác? Ý nghĩa của những hình ảnh đó?

Câu 4. (1,0 điểm) Hãy lí giải ý nghĩa thông điệp: *Như không hề có cuộc chia li.*

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) nêu suy nghĩa của anh (chị) về tuyên ngôn tình yêu trong những năm kháng chiến chống Mỹ: *Khi Tổ quốc cần họ biết sống xa nhau...*

Câu 2. (4,0 điểm)

Dựa vào tóm tắt truyện ngắn Củ khoai nướng – Tạ Duy Anh sau đây, em hãy kể sáng tạo câu chuyện này bằng văn bản dài khoảng 500 chữ.

Mạnh đi chăn trâu, đang đói, phát hiện một đám mầm khoai. Mạnh bới củ khoai và nướng nó. Mùi khoai chín vô cùng hấp dẫn thì Mạnh phát hiện ra ông cháu lão ăn mày đang đến gần, tất cả cùng đói mà khoai chỉ có 1 củ, ông cháu lão mà ngồi đợi là củ khoai cháy mất. Đã có mùi vỏ cháy. Lửa sẽ lấn dần vào cho đến khi biến củ khoai thành đen thui mới thôi. Dường như đoán được nỗi khó xử của Mạnh, ông lão bảo: “Tôi chỉ xin lửa thôi..” Mạnh như bị bắt quả tang đang làm chuyện vụng trộm, mặt đỏ lên. Nhưng ông lão mắt lòa không thể nhìn thấy còn cậu bé ý tứ nhìn đi chỗ khác. Ông lão dẫn đũa cháu đi. Giờ đây củ khoai như là nhân chứng cho một việc làm đáng hổ thẹn nào đó. Dù Mạnh có dối lòng rằng mình chẳng có lỗi gì sất nhưng cậu vẫn không dám chạm vào củ khoai... Mạnh nhắm mắt lại mừng tượng giây phút cậu bé kia mở gói giấy báo có nửa củ khoai nướng. Và rồi cậu thấy lằng lằng và tự hỏi liệu đây có phải là giấc mơ.

----- HẾT -----

ĐÁP ÁN ĐỀ PHÚ THỌ (2)

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Câu 1. Bài thơ trên được viết theo thể tự do.

Câu 2.

- Cụm từ “màu đỏ” được nhắc lại bốn lần trong khổ thơ cuối.
- Mỗi “màu đỏ” hiện lên theo bước chân người ra trận. Cái “màu đỏ” đi hết hành trình của một tứ thơ vận động từ tả thực sang ẩn dụ, từ tình cảm lứa đôi hướng về những tình cảm lớn đối với đất nước.

Câu 3.

- Những hình ảnh tác giả muốn xây dựng để gợi màu đỏ thị giác là:
  - Mùa đỏ của vườn hoa.
  - Cửa chiếc áo rực lên như than lửa.
  - Cửa cánh nhận lai hồng.
  - Màu hồng ngọc của rặng đông.
- Những hình ảnh không cảm nhận được bằng thị giác là:
  - Tình yêu cô rực cháy.
  - Bức tranh chạn chứa sắc màu tình yêu.
  - Cuộc chia tay không mang nét bi thương.
  - Hùng tráng mạnh mẽ đầy tính sử thi.
- Ý nghĩa của những hình ảnh đó là: tượng trưng cho tình yêu nồng cháy.

Câu 4.

Ý nghĩa thông điệp: *Như không hề có cuộc chia li* là:

- Cuộc chia li không mang nét bi thương, xót xa. Mang cảm hứng lãng mạn.
- *Như chưa hề* có nghĩa tình yêu đồng hành cùng chàng trai. Động viên tinh thần, không bao giờ rời xa nhau.

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1.

1. Giải thích

- Chia li, cách xa người thân là điều không ai muốn. Vượt lên trên tất cả vẫn là tình yêu đất nước.
- Sự hi sinh tình cảm cá nhân để chiến đấu vì nghĩa lớn.
- Chia li là đau buồn nhưng cần thiết. Khi Tổ quốc cần phải ra đi để gìn giữ đất nước, bảo vệ non sông.

2. Phân tích và bình luận

- Có biết bao nhiêu người ra đi mà không trở về. Nhưng những cuộc tòng quân vẫn cứ tiếp tục.
- Chia li để nối liền đất nước, mang hạnh phúc trở về.
- Sẽ mãi không quên quá khứ đau thương, hào hùng của dân tộc. Bài ca yêu nước sẽ vang vọng mãi.
- Lịch sử chứng kiến những cuộc tiễn đưa đầy nước mắt.
- Tình yêu đất nước được đặt lên hàng đầu. Khi Tổ quốc lên tiếng gọi họ sẵn sàng ra đi để bảo toàn sông núi Việt Nam.
- Không vì lợi ích cá nhân mà họ quên đi nhiệm vụ. Sẵn sàng gác nỗi nhớ, để vững tay súng.

3. Bài học nhận thức và hành động

- Luôn ra sức học tập và rèn luyện để bảo vệ thành quả mà cha ông đã dày công xây dựng và để lại.
- Rèn luyện ý chí, sức vóc để cống hiến cho Tổ quốc. Luôn “tu trí lực” để xây dựng bảo vệ Tổ quốc.
- Luôn đặt tình yêu Tổ quốc lên trên lợi ích cá nhân.
- Tiếp nối hành trình ra đi để xây dựng quê hương xứng đáng với sự hi sinh mà cha ông đã đổ bao xương máu để gìn giữ non sông đất nước này.

Câu 2. Dựa vào tóm tắt truyện ngắn Củ khoai nướng – Tạ Duy Anh sau đây, em hãy kể sáng tạo câu chuyện này bằng văn bản dài khoảng 500 chữ.

a. Đảm bảo cấu trúc bài văn

Học sinh biết tạo lập một truyện kể đảm bảo đủ cấu trúc 3 phần: Mở bài, Thân bài, Kết bài.

b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận

Dựa vào tóm tắt truyện ngắn Củ khoai nướng – Tạ Duy Anh sau đây, em hãy kể sáng tạo câu chuyện này bằng văn bản dài 500 chữ.

c. Triển khai vấn đề

- Chia vấn đề nghị luận thành các luận điểm, luận cứ phù hợp, có sức thuyết phục; sử dụng tốt các thao tác lập luận; biết kết hợp giữa nêu lí lẽ và đưa dẫn chứng.
- HS có thể triển khai theo những cách khác nhau, nhưng cần đảm bảo các ý cơ bản sau:

* Gợi ý:

- Kể vào sự việc đầu tiên kết hợp tả cảnh/hoặc đảo trật tự sự việc.

- Kể chuỗi sự việc, cốt truyện sắp xếp theo ý đồ của mình: trong mỗi sự việc cần có các chi tiết tình tiết, hoạt động của nhân vật và chọn 1,2 sự việc làm điểm nhấn (khắc họa nhân vật hoặc miêu tả kỹ các chi tiết, tình tiết tạo nên sự việc).
- Sự việc cuối cùng của câu chuyện + suy nghĩ của người kể chuyện.
- Kết thúc mở: gợi ở người đọc những dư âm (tư tưởng, tình cảm, dự đoán sự việc tiếp diễn...).
- Kết hợp kể, tả và biểu cảm, bình luận.
- Lưu ý:
  - Tả nhân vật, cảnh vật.
  - Biểu cảm của nhân vật, người kể chuyện.
- Sáng tạo thêm nhân vật/sự việc;
- Thay đổi trình tự sự việc.
- Thay đổi kết thúc.
- Bổ sung đối thoại/độc thoại của nhân vật (nhân vật Mạnh hoặc ông cháu người ăn mày).
- Kết thúc (có thể kết thúc mở/kết thúc đóng).

d. Chính tả, ngữ pháp

Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt

e. Sáng tạo

- Bài viết có luận điểm rõ ràng, lập luận thuyết phục, diễn đạt trong sáng, bài viết thể hiện được sự sáng tạo, độc đáo riêng.
- Chữ viết sạch đẹp, rõ ràng, văn phong lưu loát; không mắc lỗi chính tả, lỗi dùng từ, đặt câu.